

Prova d'accés a la Universitat (2012)

Comentari de text (Llengua Catalana i Literatura)

Model 2

OPCIÓ A

Llegeix atentament el text i respon les preguntes formulades

La **coeducació** és un mètode educatiu que parteix del principi de la igualtat entre els sexes i la no discriminació per raó de sexe. Coeducar significa no establir relacions de domini que supeditin un sexe a l'altre, sinó incorporar en igualtat de condicions les realitats i la història de les dones i dels homes per educar en la igualtat des de la diferència. Aquesta és la distinció principal amb l'**educació mixta**, ja que en aquest cas conviuen en un mateix escenari escolar nens i nenes sense qüestionar l'ordre simbòlic masculí ni incorporar els sabers i les expectatives de les dones.

En contrapartida, encara que en minoria, ens trobem amb les escoles segregades, on es defensa la separació per sexes basant-se en el fet que els darrers anys han anat empitjorant els resultats acadèmics dels nois. En canvi, les noies presenten menys problemes i obtenen millors qualificacions. Els defensors d'aquest tipus d'educació diuen que l'**ensenyament diferenciat** respon millor al fet que nois i noies no es desenvolupen a la mateixa velocitat. Això, com és lògic, és molt discutit, ja que són molts els que pensen que fomenta el sexisme perquè relaciona la velocitat de desenvolupament intel·lectual amb el gènere.

En tot cas, i sense voler entrar en polèmiques, quasi tots els mestres estem d'acord que no n'hi ha prou a agrupar en un mateix espai escolar nens i nenes per aconseguir una igualtat real de sexes. L'escola ha de ser un lloc on es fomenti la igualtat de drets i d'oportunitats, però no sempre és així. És molt habitual demanar als nens que no molestin les nenes, només pel fet de ser nenes. I demanar a les nenes que tinguin paciència amb els nens i es considera que es comporten com es comporten com a conseqüència del seu sexe.

Article de Khaled Malas i Olga Malas publicat a la revista *Escola Catalana*.

1. Explica, amb paraules teves però a partir del que diu el text, la diferència entre els conceptes marcats en negreta (màxim 2 línies per concepte) (1 punt).
2. Identifica alguns prejudicis sexistes involuntaris al·ludits al text. Raona en quin sentit són prejudicis (1 punt).
3. Explica les següents expressions: «igualtat des de la diferència», «ordre simbòlic masculí» i posa exemples que demostrin la teva comprensió d'aquests termes (1 punt).
4. Resumeix l'opinió que creus que defensen els autors d'aquest text sobre la problemàtica actual de l'educació entre nens i nenes (màxim 10 línies) (1 punt).
5. Exposa la teva opinió raonada sobre el tipus d'educació que creus més encertada, estigui descrita o no en aquest text (màxim 20 línies) (2 punts).
6. Els prejudicis lingüístics. Descriu quatre prejudicis lingüístics que afectin la llengua catalana (2 punts).
7. Jacint Verdaguer (2 punts).

OPCIÓ B

Llegeix atentament el text i respon les preguntes formulades

Entre una cosa i l'altra, després de la mort del pare, vaig estar molts dies sense anar a l'escola. Fins i tot vaig passar unes setmanes molt estranyes a Tona, amb els cosins, que estaven **insòlitàment** silenciosos i que em miraven de reüll quan es pensaven que no els veia. I en algun moment havia pescat en Xevi i en Quico discutint sobre decapitacions en veu baixa, però amb tanta energia que era una veu baixa que arribava a tots els racons. I mentrestant la Rosa, a l'hora d'esmorzar, em donava la **llesca** més grossa abans que l'agafés cap dels seus germans. I la tia Leo em va **escabellar** dotzenes de vegades i jo vaig arribar a pensar per què no em puc quedar a viure a Tona tota la vida a la vora de la tia Leo, com si la vida fos un estiu perpetu lluny de Barcelona, allà a l'indret màgic on pots embrutar-te els genolls sense que ningú et renyí. I l'oncle Cinto, quan tornava a casa ple del polsim de l'era o de la brutícia del fang o dels fems, anava amb la mirada baixa perquè als homes els està prohibit plorar; però es veia que estava molt afectat per la mort del seu germà. Per la mort i per les circumstàncies de la seva mort.

Quan vaig tornar a casa, vaig reintegrar-me al col·le i m'estrenava oficialment d'orfe de pare. L'hermano Climent em va portar fins a la classe amb els seus dits grocs de rapè pinçant-me dolorosament l'espatlla, que era la seva manera de manifestar-me afecte, consideració i condol, i un cop davant l'aula em va dir amb un gest **magnànim** que hi entrés, que no feia res que fos a mitja classe, que el professor ja estava informat del que calia, i vaig entrar a l'aula i quaranta-tres parells d'ulls em van mirar amb curiositat i el senyor Badia, que, per la frase que va quedar interrompuda vaig entendre que estava explicant la subtil diferència entre subjecte i complement directe, va aturar el seu discurs i va dir passa, Ardèvol, seu. A la pissarra, Juan escriu una carta a Pedro. Vaig haver de travessar tota l'aula per arribar al meu pupitre i em va fer molta vergonya, i m'hauria agradat que en Bernat, el meu millor amic, anés a la meua classe, però això era impossible perquè ell feia segon i jo encara m'estava avorrint a primer sentint aquelles bestieses sobre complement directe i indirecte que també ens explicaven a llatí i que, sorprenentment, encara hi havia companys que no entenien.

Fragment de la novel·la *Jo confesso*, de Jaume Cabré.

1. Explica el significat de les paraules marcades en negreta (1 punt).
2. Indica dues frases del text que impliquen l'ús de l'estil directe, dissimulat enmig de la narració, i una altra que respongui clarament a l'ús de l'estil indirecte (1 punt).
3. Explica l'ús metafòric que es fa de les paraules marcades en negreta en les següents frases (1 punt):
 - a) *com si la vida fos un **estiu** perpetu*
 - b) *havia **pescat** en Xevi i en Quico discutint*
 - c) ***m'estrenava** oficialment d'orfe de pare.*
4. El pare del protagonista d'aquest text ha mort assassinat. Ell encara és un infant. Quines reaccions o emocions li atribueix l'autor de la novel·la, segons el que diu aquí? Pena, satisfacció, perplexitat, desorientació, orgull perquè se sent singular, etc.? Argumenta-ho (màxim 10 línies) (1 punt).
5. Tant a Tona com a l'escola, el protagonista és el centre d'atenció dels que l'envolten. Fes una redacció sobre la importància de sentir-se excepcional en les diverses situacions de la vida. Fins a quin punt és important comptar per als altres. Raona la teua resposta (màxim 20 línies) (2 punts).
6. Comenta dos models de planificació lingüística aplicats en l'actualitat. Fes referència als Estats on s'apliquen (2 punts).
7. La poesia modernista. Joan Maragall (2 punts).